

Lubelska Izba Rolnicza

87501BJZ

LIR-L.434.1.2018.AW.-4

Lublin, dnia 27-06-2018 r.

Sz. P.

Jan Ardanowski

Ministerster Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W dniu 22 czerwca 2018 roku w siedzibie Biura Lubelskiej Izby Rolniczej w Lublinie na wniosek Zarządu LIR zorganizowano spotkanie w związku z trudną sytuacją na rynku owoców miękkich. Oprócz Zarządu oraz delegatów LIR w wydarzeniu uczestniczyli posłowie na Sejm RP Teresa Hałas i Krzysztof Szulowski, Wojewoda Lubelski Przemysław Czarnek, Dyrektorzy i Z-cy Dyrektorów KOWR, ARiMR, WIORIN, WIJHARS, Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Lublinie, LODR w Końskowoli, producenci owoców miękkich oraz przedstawiciele zakładów przetwórstwa owocowo-warzywnego z terenu województwa lubelskiego.

Uczestnicy spotkania z głębokim niepokojem stwierdzili pogarszającą się sytuację na rynku zbytu owoców miękkich, w związku z drastycznym spadkiem cen, które są rażąco niskie w stosunku do kosztów produkcji. Dramatycznie niskie ceny owoców w skupach są dziś największym problemem polskich rolników. Niskie stawki wynikają z kilku czynników i nie da się ich rozwiązać jednym działaniem. Rolnicy podejrzewają o zмовę cenową zarówno skupy jak i przetwórców owoców miękkich. Z drugiej strony przetwórcy bronią się, że mimo swojej wielkości nie mają możliwości spekulacji ceną.

Sygnalizowane przez przedstawicieli przetwórstwa owoców i warzyw stany magazynowe owoców miękkich oraz konkurencja z krajów UE, Ukrainy budzą wielki niepokój.

Taka sytuacja bez podjęcia szybkich działań może doprowadzić do upadku wielu gospodarstw zajmujących się uprawą owoców miękkich. Warto podkreślić, że na Lubelszczyźnie jest to od wielu lat dominujący kierunek produkcji, o czym świadczą dane statystyczne z zakresu produkcji porzeczki czarnej, maliny, truskawki. Województwo lubelskie jest największym w Polsce producentem malin (ok.

82% produkcji krajowej), porzeczek (ok.51% produkcji krajowej) oraz truskawek (ok. 30% produkcji krajowej).

Wobec zaistniałej sytuacji uczestnicy spotkania stwierdzili za konieczne skierowanie do MRiRW, KRiR, Wojewody Lubelskiego, Posłów na Sejm RP, ARiMR, KOWR WIORIN, WIJHARS, Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Lublinie, LODR w Końskowoli wspólnie wypracowanych na spotkaniu postulatów i wniosków. Stąd też uczestnicy spotkania zwracają się do Państwa o podjęcie interwencji i działań:

- Należy niezwłocznie podjąć wszelkie możliwe działania mające na celu ustabilizowanie sytuacji na rynku produkcji owoców miękkich oraz sektora przetwórstwa owoców i warzyw, a przez to urealnienie cen na wszystkie owoce miękkie.
- Należy wprowadzić takie regulacje systemowe, w zakresie umów kontraktacyjnych, które spowodują, że cena skupu owoców miękkich uwzględniać będzie przede wszystkim koszty produkcji oraz oparta będzie na realnych prognozach i szacunkach zbiorów w danym roku. Jednym z rozwiązań proponowanych zarówno przez producentów jak i przetwórców jest podpisywanie umów kontraktacyjnych, najlepiej kilkuletnich, które ustabilizują rynek. Umowy kontraktacyjne, zdaniem uczestników spotkania, powinny być podpisywane do końca marca.
- Należy niezwłocznie podjąć prace legislacyjne nad doprecyzowaniem Ustawy o wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Powszechnie stosowana jest zasada umowy jednodniowej, co naszym zdaniem jest niezgodne z zapisami Ustawy. Rolnik dowiaduje się o cenie surowca dopiero w chwili dostarczenia owoców do skupu, co z góry stawia go w gorszej pozycji, jako kontrahenta.
- Należy podjąć systemowe działania w celu poprawy opłacalności, m.in. w małych gospodarstwach, które dominują na Lubelszczyźnie poprzez dywersyfikację w zakresie zagospodarowania owoców – m.in. produkcja deserowa, małe przetwórstwo. Konieczne jest uproszczenie i racjonalne obniżenie wymagań w programach na przetwórstwo (obecnie bardzo mało beneficjentów korzysta z dofinansowania).
- Należy ograniczyć bariery w zakresie sprzedaży bezpośredniej w ramach własnego gospodarstwa oraz podjąć działania, które pozwolą na skrócenie łańcucha żywnościowego (minimalizacja pośredników) pozwalające producentom owoców na przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu swoich produktów bez restrykcyjnych przepisów sanitarnych i podatkowych.

- Należy niezwłocznie wprowadzić cła i ceny wejścia na owoce sprowadzane na rynek Polski spoza UE. Importowane owoce powinny być badane na granicy na pozostałości substancji zakazanych w UE. Przetwórcy wwożą materiał złej, jakości do Polski mieszają z jakościowo dobrymi produktami polskimi, co w konsekwencji powoduje psucie, jakości i marki „polskich produktów” za granicą.
- Zwracamy uwagę na ogromne znaczenie prowadzenia działań promocyjno-edukacyjnych, kampanii informacyjnych propagujących prawidłowe nawyki żywieniowe. Odpowiednio prowadzona kampania promocyjna spowoduje wzrost konsumpcji owoców, warzyw, soków i musów owocowych oraz pozostałych przetworów owocowo-warzywnych. Przyzwyczajenie m.in. dzieci do spożycia owoców będzie procentowało w przyszłości większą konsumpcją. Bardzo ważnym zagadnieniem jest promocja polskich produktów. Konieczne jest stworzenie Polskiej Marki i jej aktywne promowanie poza granicami kraju. Odpowiednio prowadzona promocja polskich produktów wpłynie na zwiększenie ich eksportu.
- Odpowiednie instytucje (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Najwyższa Izba Kontroli) powinny podjąć działania w celu sprawdzenia, czy nie mamy do czynienia na rynku owoców miękkich z tzw. złą ceną. Od kilku lat obserwujemy, że po zbiorach ceny owoców mrożonych na wolnym rynku idą mocno w górę.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Piotr Burek